

Aan: het college van burgemeester en wethouders van Leeuwarden

Van: de gemeenteraadsfractie SLIM Leeuwarden

Onderwerp: Financiële positie gemeente Leeuwarden naar aanleiding van de BDO Benchmark Nederlandse Gemeenten 2026

Datum: 03-02-2026

Aanleiding:

De BDO Benchmark Nederlandse Gemeenten 2026, gepubliceerd in januari 2026, laat zien dat de financiële positie van gemeenten op papier is verbeterd. Tegelijk waarschuwt BDO dat dit beeld kan vertekenen. Reserves zijn vaak geoormerkt, structurele tekorten blijven bestaan en grote investeringsopgaven zijn niet altijd volledig zichtbaar in de begroting.

Daarnaast blijkt uit berichtgeving van de NOS dat Leeuwarden behoort tot de financieel minst gezonde grote gemeenten van Nederland. In landelijke overzichten wordt Leeuwarden genoemd in de top drie van financieel kwetsbare gemeenten met meer dan 100.000 inwoners. Deze positie roept vragen op over de weerbaarheid van onze gemeentelijke financiën, zeker in het licht van het ravijnjaar, de druk op de jeugdzorg en de staat van het maatschappelijk vastgoed.

Op grond van artikel 42 van het Reglement van Orde stelt de fractie SLIM Leeuwarden hierover de volgende schriftelijke vragen aan het college, in het bijzonder aan de wethouder Financiën.

1. Papieren overschot versus financiële realiteit

1. De BDO Benchmark 2026 stelt dat de solvabiliteit van gemeenten vaak gunstig lijkt, terwijl een groot deel van de reserves al vastligt voor specifieke doelen. Kunt u aangeven welk deel van de reserves van de gemeente Leeuwarden daadwerkelijk vrij besteedbaar is?
2. Welk deel van onze reservepositie bestaat uit incidentele Rijksbijdragen die nog niet zijn uitgegeven en in hoeverre is hier sprake van papieren winst?
3. Welk rapportcijfer krijgt de gemeente Leeuwarden in de BDO Benchmark 2026 en hoe verhoudt dit cijfer zich volgens u tot de werkelijke financiële slagkracht voor nieuwe investeringen?

2. Verborgen investeringsopgave in maatschappelijk vastgoed

4. BDO spreekt over een grote verborgen investeringsopgave in maatschappelijk vastgoed, zoals scholen, sportaccommodaties en culturele gebouwen. Beschikt het college over een volledig en actueel overzicht van de noodzakelijke investeringen in het gemeentelijk vastgoed tot 2030?

5. Zijn deze investeringen en bijbehorende kosten volledig opgenomen in de meerjarenbegroting en zo ja, op welke wijze?
6. Bestaat het risico dat Leeuwarden in de komende jaren te maken krijgt met achterstallig onderhoud of onverwachte financiële tegenvallers doordat de vervangingswaarde van vastgoed onvoldoende is geïndexeerd aan de huidige bouwkosten?

4. Tekorten na het ravijnjaar 2026

7. BDO geeft aan dat circa 70 procent van de gemeenten tot en met 2029 tekorten verwacht. Hoe ziet het meerjarig financieel beeld van Leeuwarden eruit voor de jaren 2027 en 2028?
8. In hoeverre zijn deze ramingen gebaseerd op structurele en realistische inkomsten, en in hoeverre wordt nog rekening gehouden met mogelijke extra bijdragen vanuit het Rijk?
9. Indien Leeuwarden behoort tot de gemeenten die structurele tekorten verwachten, welke concrete bezuinigingen, heroverwegingen of beleidskeuzes bereidt het college momenteel voor om ingrijpen op het laatste moment te voorkomen?

4. Jeugdzorg en beheersing van kosten

10. De BDO Benchmark wijst opnieuw op de moeilijk beheersbare kosten in de jeugdzorg en adviseert om domeinoverstijgend te werken. Welke maatregelen of vernieuwende werkwijzen heeft het college het afgelopen jaar ingevoerd om grip te krijgen op de jeugdzorgkosten, zonder dat dit ten koste gaat van de kwaliteit van zorg?
11. Hoe groot is de financiële buffer die de gemeente Leeuwarden heeft gereserveerd voor de aangekondigde Rijksbezuinigingen op de jeugdzorg vanaf 2028?

5. Lokale belastingcapaciteit

In hoeverre is volgens de maatstaven van BDO de lokale belastingcapaciteit van Leeuwarden, zoals de OZB, al benut?

12. Is de wethouder bereid om, voordat lasten voor inwoners verder worden verhoogd, eerst te kijken naar efficiëntieverbeteringen en slimme besparingen binnen de gemeentelijke organisatie zoals door BDO wordt gesuggereerd?

6. Positie van Leeuwarden in de BDO Benchmark

14. Kan de wethouder een schriftelijke toelichting geven op de positie van Leeuwarden in de ranking van de BDO Benchmark Nederlandse Gemeenten 2026?
15. Deelt het college de analyse dat Leeuwarden financieel zwak scoort in vergelijking met andere grote gemeenten en zo ja, is het college bereid een concreet verbeterplan op te stellen en met de raad te delen?

Wij verzoeken de wethouder deze vragen schriftelijk te beantwoorden binnen de daarvoor geldende termijn.